

A Sepsiszentgyörgyi Gyűjtőlevéltár – Sepsiszentgyörgyi Szent Gellért Plébánia

A sepsi–barcasági főesperesi kerület iratanyagainak befogadására alakították ki itt a gyűjtőlevéltárat Ft. Csintalan László akkori főesperes idején, aki a levéltár kialakításának és berendezésének lebonyolítását is végezte. Itt található Sepsibükszád, Mikóújfalva, Sepsikőröspatak, Árkos, Köpec, Gidófalva, Nagybacon, Sepsiszentgyörgy, Szentivánlaborfalva, Türkös, Brassó, Illyefalva, Barót és Kőhalom plébániák, valamint filiák levéltárai. A gyűjtőlevéltár a Szent Gellért plébánia kántori lakásának egyik átalakított helyiségében kapott otthont. A plébániai levéltári anyagok első csoportját 2005 szeptemberében gyűjtötte be Bernád Rita főegyházmegyei levéltáros majd ugyanez év novemberében rendezte Németh György, Vér Eszter és Hős János Bernád Rita irányításával.

A gyűjtőlevéltár iratbegyűjtési programját Pénzes Lóránd folytatja, aki 2010 október-november folyamán a fentebb említett plébániák még hiányzó iratanyagát szállította be a levéltárba, valamint Uzon, Zernyest, Miklósvár, Brassó-Bolonya egyházközségek archívumait. Ugyanezen év végén sor került az utólag begyűjtött iratanyag rendezésére. Az időközben előkerült kisebb levéltári egységek begyűjtése továbbra is folytatódik.

A levéltár a Szent Gellért plébánia kántori lakásának egyik átalakított helyiségében működik. A 59,18 ifm irat többnyire a 18-20. század közti plébániai irattermelés dokumentumait tartalmazza, köztük a hosszú ideig Brassó székhellyel működő főesperesség irataival. Sajnos csaknem teljesen hiányoznak a helytörténet számára elengedhetetlen anyakönyvek melyek digitális beszerzése folyamatban van. A reformációt követően a miklósvári majd a brassói esperesi központhoz tartozó falvak többnyire unitárius és református hitre tértek. Alsóháromszék és a Barcaság számára a rekatolizáció a határőrség megszervezését követően kezdett felerősödni, ekkor kezdtek a református tömbben a katolikus szigetek megjelenni. Ezt tükrözi a hézagosan fennmaradt irattermelés is.

2012-től megkezdtük a Kézdi-orbai Főesperességi kerülethez tartozó egyházközségek archívumainak begyűjtését a Sepsiszentgyörgyi Gyűjtőlevéltárba. Így sikerült rendezni Sárfalva,

Imecsfalva, Szentkatolna, Zágon plébániák és a hozzájuk tartozó filiák iratanyagát. A fenti plébániák iratanyagából a rendezés során kiválasztottuk a Kézdi-orbai főesperesi hivatal iratait, így az 1915–1951 közti iktatott iratok a szentkatolnai egyházközség archívumából származnak, az 1840–1924 közti iskolai, az 1884–1928 közti iktatott iratok, az 1837–1901 közti gazdasági iratok a sárfalvi plébánia levéltárától különítődtek el. Ezzel ellentétben az 1853–1865 közti főesperesi iktatott iratokat a sárfalvi plébánia iktatott irataival együtt kezelték, ezért a proveniencia elve alapján a rendezés során meghagytuk az eredeti helyén.

A levéltári ügyfélszolgálat és kutatás előzetes egyeztetés alapján biztosított. Levéltáros: Pénzes Lóránd.

Az itt kutatható levéltári anyag mennyisége a sepsi-barcasági kerület iratanyagából 48,24 ifm míg a kézdi-orbai kerület irataiból 10,94 ifm.